

Informasjon i samsvar med krava i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2017 Valle Sparebank

INNHOLDSLISTE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVA I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)

1.	Innleiding og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
2.1	Oversikt over datterselskaper, tilknytta selskap, mv	2
3.	Kapitalkrav	2
3.1	Ansvarleg kapital og kapitalkrav	2
3.2	Bufferkrav.....	4
3.3	Uvekta kjernekapitalandel.....	4
4.	Kredittrisiko og motpartsrisiko	4
4.1	Definisjon misleghaldne engasjement:	4
4.2	Engasjement fordelt på engasjementstypar, typar av motpartar og geografiske område.....	5
4.3	Engasjement fordelt på engasjementstypar og gjenståande løpetid	6
4.4	Misleghald, nedskrivningar og avsetningar på garantiar	7
4.5	Endringar i nedskrivningar og avsetningar på garantiar	8
4.6	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	8
4.7	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheiter m.v. ved fastsetting av kapitalkrav.....	8
4.8	Motpartsrisiko knytta til derivat	9
5.	Eigenkapitalposisjonar.....	9
6.	Renterisiko	10
7.	Styring og kontroll av risiko.....	11
8.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	14

1. INNLEIING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle krava til offentleggjering av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tal i dokumentet er per 31. desember 2017 med mindre anna framgår.

Banken nyttar standardmetoden ved utrekning av kapitalkrav for kreditrisiko. Dette inneber at det vert brukt standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved utrekning av kapitalkravet. For utrekning av kapitalkrav for operasjonell risiko vert basismetoden nytta som inneber at kapitalkravet vert rekna ut i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og utrekner difor ikke kapitalkrav for marknadsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknytta selskap, mv

Banken har ingen datterselskap, og konsolidering er ikke aktuelt.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarleg kapital og kapitalkrav

Tabellen nedanfor visar utrekningsgrunnlag for kreditrisiko fordelt på dei enkelte engasjementskategoriane slik desse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg visast kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samla utrekningsgrunnlag.

Pilar III
Valle Sparebank

Spesifikasjon av ansvarleg kapital (tal i tusen NOK), minimumskrav til ansvarleg kapital (beløp i tusen kroner) og utrekningsgrunnlag
Kapitaldekning

Sparebankens fond	196.493
Gåvefond	5.880
Sum eigenkapital	202.373
Frådrag for overfinansiert pensjonsskyldnad	-1.522
Frådrag for immaterielle egedelar	
Frådrag for ansvarleg kapital i andre fin.inst.	-21.402
Sum rein kjernekapital	179.449
Fondsobligasjoner	
Frådrag for ansvarleg kapital i andre fin.inst.	
Sum kjernekapital	
Ansvarleg lånekapital	
Frådrag for ansvarleg kapital i andre fin.inst.	
Sum tilleggskapital	
Netto ansvarleg kapital	179.449
<hr/>	
Eksponeringskategori (utrekningsgrunnlag etter risikovekt)	
Statar og sentralbankar	0
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommunar)	6.022
Offentlege føretak	
Multilaterale utviklingsbankar	
Internasjonale organisasjoner	
Institusjonar	21.226
Føretak	41.550
Massemarknadsengasjement	
Engasjement med pantesikkerheit i egedom	542.339
Forfalne engasjement	11.498
Høgrisiko-engasjement	
Obligasjonar med føretrinnsrett	4.726
Fordring på institusjonar og føretak med kortsiktig rating	
Andelar i verdipapirfond	6.325
Eigenkapitalposisjonar	20.094
Andre engasjement	102.661
CVA-tilllegg	
Sum utrekningsgrunnlag for kreditrisiko	756.441
Utrekningsgrunnlag for operasjonell risiko	69.851
Utrekningsgrunnlag for motpartsrisiko	
Sum utrekningsgrunnlag	826.292
Kapitaldekning i %	21,72 %
Kjernekapitaldekning	21,72 %
Rein kjernekapitaldekning i %	21,72 %

Banken sendte inn Pilar 2 rapport i september 2017 for å få fastsatt Pilar 2 krav. Finanstilsynet har no justert inndeling av føretak i grupper slik at Valle Sparebank kjem i gruppe 4 som ikkje får fastsett eige Pilar 2 krav, iflg.brev av 18.desember 2017 frå Finanstilsynet.

Frå 01.01.2018 må banken konsolidere sin eigarandel i samarbeidsgruppen Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. Dette er estimert å gje ein nedgong i rein kjernekapitaldekning på 2,28 %.

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2017 eit kombinert kapitalbufferkrav på kr 61 millioner:

Buffertype	Krav til rein kjernekapital pr 31.12.2017 i mill kr
Bevaringsbuffer	20
Systemrisikobuffer	24
Motsyklist buffer	17
Kombinert bufferkrav	61

Banken har 142 millioner kroner i rein kjernekapital tilgjengeleg til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvekta kjernekapitalandel

Uvekta kjernekapitalandel vert rekna ut frå utrekna kjernekapital med og utan overgangsordninga delt på engasjementsbeløp for balanseførde og ikkje balanseførde postar i kapitaldekningsoppgåva, justert for konverteringsfaktorar (iht i CRR artikkel 429, nr 10), og engasjementsbeløp for derivat og gjenkjøpsavtalar som ikkje er balanseført.

Uvekta kjernekapitalandel	
Uvekta kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserar som kjernekapital)	10,91 %
Uvekta kjernekapitalandel (Inkludert kjernekapital omfatta av overgangsreglar)	10,91 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misleghaldne engasjement:

Eit lån er å rekne som misleghalde når låntakar ikkje har betalt forfalte terminar innan 90 dagar etter terminforfall, eller når rammekredittar ikkje er inndekka innan 90 dagar.

Dersom det ligg føre objektive bevis for verdifall på enkelte utlån eller grupper av utlån, er låna nedskrive. Objektive bevis på at eit utlån har verdifall baserer seg på observerte data banken har kjennskap til om fylgjande type hendingar: Vesentlege finansielle problem hjå låntakar, betalingsmisleghald eller andre

vesentlege kontraktsbrot, opplåning for inndecking av termin, finansiell restrukturering, gjeldsforhandling, konkurs.

4.1 Metode for utrekning av nedskrivingar

Nedskrivinga vert rekna ut som differansen mellom lånets balanseførde verdi og vurdert verdi av pant. Ved utrekninga av dei framtidige kontantstraumane vert sikkerheten vurdert til pårekneleg salgspris fråtrekt salskostnader.

Vurdering av om det ligg føre objektive bevis for verdifall skal gjennomførast enkeltvis på alle utlån som er vurderte som vesentlege. Vesentlege og spesielt utsette engasjement vert gjennomgjengne minst kvartalsvis. Spesielt fokusert er engasjement kategorisert som høg risiko. Der dei vurderte sikkerheiter openbart ikkje dekker engasjementet, vert det alltid vurdert nedskriving ved misleghald. I slike tilfelle vert nedskrivinga alltid gjennomført når misleghaldet har lengre varigheit enn 90 dagar. Når det gjeld vurdering av sikkerheiter på panteobjekt ved individuelle nedskrivingar, vert desse verdsett til estimert verkeleg verdi på forventa tidspunkt for realisasjon eller eiga overtaking av sikkerheiter.

Individuelle nedskrivingar reduserer engasjementas rekneskapsførde verdi i balansen, og periodens endringar i vurdert verdi vert resultatført som tap på utlån og garantiar.

Gruppenedskriving omfattar bankens vurdering av grunnlaget for verdifall på grupper av utlån med tilnærma like risikoeigenskapar. Her inngår også utlån vurdert for individuell nedskriving, men der objektive bevis for verdifall ikkje er påvist. Såleis vert alle utlån med unntak av dei som har vorte individuelt nedskrive vurderte. Banken sin modell for utrekning av gruppevis nedskrivingar baserer seg på forventa tap i dei ulike risikoklassar.

Gruppenedskrivingar reduserer engasjementas regnskapsførte verdi i balansen, og periodens endringar i vurdert verdi vert resultatført som tap på utlån og garantiar.

4.2 Engasjement fordelt på engasjementstypar, typar av motpartar og geografiske område

Matrisa visar samla engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivingar fordelt på engasjementstypar, typar av motpartar og geografiske område.

Pilar III Valle Sparebank

Engasjement¹ fordelt på engasjementstypar, geografiske område og typer av motpartar (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringar	Unytta rammer	Garantiar	Sum
Offentleg forvaltning				
Lønstakarar o.l.	1.187.595	7.524	879	1.195.998
Utlandet	-	-	-	-
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	13.082	1.328	126	14.536
Industriproduksjon	12.346	4.998	712	18.056
Bygg og anlegg	32.518	4.288	13.438	50.244
Varehandel, hotell/restaurant	23.022	3.446	3.624	30.092
Transport, lagring	2.487	60	229	2.776
Finans, eigedom, forretningsmessige tenester	53.053	1.129	-	54.182
Sosial og privat tenesteyting	10.591	777	140	11.508
Sentralbank	-	-	-	-
Kredittinstitusjonar	-	-	-	-
Sum	1.334.694	23.550	19.148	1.377.392
Valle kommune	327.170	16.565	16.290	360.025
Resten av Aust–Agder	178.446	3.226	797	182.469
Resten av Noreg	836.652	3.759	2.061	842.472
Utlandet	-	-	-	-
Gjennomsnitt²	1.284.659	23.819	21.761	1.330.239

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.3 Engasjement fordelt på engasjementstypar og gjenståande løpetid

Matrisa visar beløp for ulike engasjementstypar fordelt på løpetid.

Engasjement¹ fordelt på engasjementstypar og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstypar	Inntil 1 månad	1-3 månadar	3-12 månedar	1-5 år	Over 5 år	Utan løpetid	Sum
Utlån og fordringar	19.311	54.490	246.351	1.022.316	-		1.342.468
Unytta rammer	-	23.550	-	-	-		23.550
Garantiar	-	-	19.148	-	-		19.148
Sum	-	19.311	78.040	265.499	1.022.316	-	1.385.166

4.4 Misleghald, nedskrivingar og avsetninger på garantiar

Matrisa visar misleghaldne utlån og individuelle nedskrivingar på utlån samt avsetningar på garantiar fordelt på typer av motpartar og geografiske område.

Misleghald, nedskrivingar og avsetningar på garantiar (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misleghaldne engasjement	Engasjement med nedskrivingar	Samla nedskrivingar ¹	Resultatførde nedskrivingar ¹ siste år	Garantiar med avsetning ²	Avsetningar på garantiar
Offentleg forvaltning						
Lønstakarar o.l.	3.775	4.095	1.245	-	-	-
Utlandet						
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske						
Industriproduksjon						
Bygg og anlegg	3.358	7.579	6.529	6.529	-	-
Varehandel, hotell/restaurant	3.569					
Transport, lagring						
Finans, eigedom, forretningsmessige tenester						
Sosial og privat tenesteyting						
Sum	10.702	11.674	7.774	6.529	-	-
Agder	10.702	8.068	6.774			
Resten av Norge		3.606	1.000			
Utlandet						

¹ Kun individuelle nedskrivingar

² Samla garantibeløp der det er føreteke avsetning.

4.5 Endringar i nedskrivningar og avsetningar på garantiar

Endringar i nedskrivningar på individuell utlån og avsetningar på garantiar siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantiar
Individuelle nedskrivningar på utlån		
Individuelle nedskrivningar 01.01.	2.532	
Periodens konstaterte tap, der det tidlagare er føreteke individuell nedskriving	-311	
Auka individuelle nedskrivningar i perioden	6.529	
Nye individuelle nedskrivningar i perioden	-976	
Tilbakeføring av individuelle nedskrivningar i perioden		
Individuelle nedskrivningar 31.12.	7.774	-

Endringar i nedskriving på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantiar
Nedskrivningar på grupper av utlån		
Nedskrivningar på grupper av utlån 01.01.	2.600	
Periodens nedskrivinger på grupper av utlån		
Nedskrivinger på grupper av utlån 31.12.	2.600	-

Årets nedskrivningar og inngang på tidlegare års nedskrivningar (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantiar
Periodens endring i individuelle nedskrivningar på utlån	5.242	
Periodens endring i individuelle nedskrivinger på garantiar		
Periodens endring i gruppeavsetninger	-	
Periodens konstaterte tap, der det tidlegare er føreteke individuelle nedskrivingar	311	
Periodens konstaterte tap, der det tidlegare ikke er føreteke individuelle nedskrivingar	577	
Periodens inngang på tidlegare perioders konstaterte tap	-33	
Periodens tapskostnader	6.097	-

4.6 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Banken har ved rapporteringstidspunktet ingen engasjement der ratinga påverkar kapitaldekninga.

4.7 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheiter m.v. ved fastsetting av kapitalkrav

Matrisen viser samla engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheiter samt engasjementsbeløp som er fråtrekt den ansvarlege kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerhelter m.v ved fastsetting av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrekt den ansvarlige kapitalen	Nytta ratingbyrå	Andel sikra med pant ¹	Andel sikra med garantiar ¹
Stater og sentralbankar	22.652	22.652				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommunar)	30.109	30.109				
Offentlege føretak						
Multilaterale utviklingsbankar						
Internasjonale organisasjoner						
Institusjonar	97.116	97.116				
Føretak	54.281	54.281				
Massemarknadsengasjement						
Engasjement med pantesikkerheit i eigedom	1.268.117	1.268.117			87 %	
Forfalte engasjement	12.017	12.017				
Høgrisiko–engasjement						
Obligasjoner med føretrinnsrett	47.265	47.265				
Fording på institusjonar og føretak med kortsiktig rating						
Andelar i verdipapirfond	12.651	12.651				
Eigenkapitalposisjonar	41.496		21.402			
Andre engasjement	113.876	113.794				
Sum	1.699.580	1.658.002	21.402		-	

¹ Her vert det bare teke omsyn garantiar og pant som har betydning for utrekning av kapitalkrav. Andel rekna av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtypar av pant som vert nytta for kapitaldekningsformål er pant i bustad og fritidseigedom. Garantiar har i liten grad betydning for kapitaldekninga. I nokre tilfelle nyttast garantiar frå banka eller regionale myndigheiter. Banken nyttar ikkje kredittderivat.

Det vert ikkje teke omsyn til motrekningsadgang ved utrekning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerheitens marknadsverdi. Sikkerheter som er ukjent for oss skal dokumenterast gjennom offentleg takst.

Verdivurdering av bustadeigedomar vert oppdatert ved vesentlege endringar i marknaden, og minst kvart tredje år.

Det vert tatt omsyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som fylgje av konsentrasjon av typar av sikkerheter ikkje eksplisitt vert tilordna kapitalbehov.

4.8 Motpartsrisiko knytta til derivat

Banken har ingen derivat per 31.12.2017.

5. EIGENKAPITALPOSISJONAR

Bankens plassering i aksjar og rentefond er klassifisert som omløpsmiddel, og vurdert til lågaste av kostpris og verkeleg verdi.

Aksjar klassifisert som anleggsmidlar (strategisk formål) er vurdert til kostpris, men vert nedskrive når verkeleg verdi vert vurdert/observert å vere lågare enn kostpris.

Matrisa under viser eigenkapitalposisjonar fordelt etter om dei vert halde for vinstformål eller strategisk formål. Matrisa viser også type verdipapir og bokført verdi, verkelig verdi, realisert vinst/tap siste år og kor mykje av dette som er medrekna i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Eigenkapitalposisjonar (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Verkelig verdi	Realisert vinst/-tap i perioden	Urealisert vinst/-tap	Herav medrekna i kjernekapital ¹	Herav medrekna i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstsformål	12.651	12.651				
– børsnoterte aksjer	12.651	12.651	164	22		
– andre aksjer og andeler						
Aksjer og andeler – strategisk formål	36.696	36.696				
– børsnoterte aksjer						
– andre aksjer og andeler	36.696	36.696				

¹ "Herav" sikter til urealiserte vinster/tap

6. RENTERISIKO

Renterisiko oppstår som ei fylgje av at utlåns- og innlånsverksemda til banken ikkje har samanfallande rentebinding. Dette inneber at når marknadsrenta endrar seg, kan banken først gjennomføre ei renteendring på dei ulike balansepostane med utgangspunkt i regelverk og avtalar. Ei endring av marknadsrentene vil difor medføre ein auke eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatrekneskapen.

Banken har ei låg fastrenteeksponering. Fastrentelån utgjer kr 5,5 mill per 31.12.2017. Fastrenteinnskot utgjer ved utgangen av året kr 0 mill. Netto renterisiko knytt til utlåns- og innlånsverksemda vert vurdert som låg.

Lån som banken har teke opp i pengemarknaden har som regel ulik bindingstid. Låna vert regulert kvar 3. månad. Renterisikoen er difor også her liten. Banken har ingen handelsportefølje med verdipapir. Pliktige likviditetsplasseringar i verdipapir har korte rentereguleringsintervall slik at renterisikoen her er liten.

Verdipapirporteføljen har ein gjennomsnittleg durasjon på 0,14. Dette gjev ein rentesensitivitet ved 1 % renteendring på kr. 170.101 ved utgangen av året.

Bankens styre har vedteke rammer for den totale renterisikoen. Renterisikoen vert målt og rapportert årleg gjennom utrekning av effekten av ei renteendring der heile rentekurva vert parallelforskuva med 1 prosentpoeng. Bankens samla renterisiko vert vurdert som låg.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

Generelt om risikostyring og kontroll i verksemda

Bankverksemda inneber risiko. Styret har vedteke prinsippa for banken si risikostyring i form av overordna policydokument og områdepolicies for ulike risikoområde. Styret legg vekt på å ha ei aktiv oppfølging av prinsippa, og reviderer desse årleg. For bankverksemda samla kan banken akseptere låg til moderat risiko, medan risikonivået kan variere mellom ulike risikoområde.

Risikokontrollfunksjon

Risikokontrollfunksjon var etablert 1.1.2015. Det er utarbeidd eigen instruks for denne funksjonen. Som eit minimum går risikokontrollfunksjonen gjennom kvartalsvise risikorapportar på alle område og legg fram ei eigen vurdering til styret.

ICAAP

Styret gjennomfører minst ein gong årleg ein ICAAP-gjennomgang for å avdekke risikonivå og tilhøyrande kapitalbehov i bankverksemda. Økonomileiar og banksjef førebur ICAAP gjennomgangen og banken nyttar modellverktøy frå Eika ViS. Det vert utarbeid ein årleg rapport som vert handsama i styret.

Banken nyttar seg aktivt av Eika VIS sine tenester i arbeidet med policydokument og verktøy til bruk i risikostyringa.

Dei viktigaste risikoområda er omtala her.

Kreditrisikoene

Kreditrisikoene, dvs. risikoen for at ein kunde ikkje kan oppfylle sine skyldnader rettidig, er den største risikoen i banken. Dersom heller ikkje verdien av den underliggende pantetrygda er tilstrekkeleg til å dekke kravet ved misleghald og eventuell realisasjon av pantet, vil tap oppstå.

Styret vurderer det slik at banken, no som før, må kunne take noko større risiko innan kommunen enn utanfor. Styret vurderer likevel denne risikoen som moderat. Lån og garantiar er rimeleg godt sikra mot tap. Det vert lagt stor vekt på kunden sin økonomi og den trygda som vert stilt. Nedskrivingane på utlånsporteføljen har dei siste fem åra vore noko høgare enn snittet for norske bankar.

Det er få store engasjement, og omlag 88,6% av samla brutto utlån er lån til personkundar. Reknar ein med lån overført til Eika Boligkreditt AS er personkundedelen endå høgare; 92,2%. Dette gjer at kreditrisikoene er spreidd og lite konsentrert. Banken har avsett 7,8 mill. kr på individuelle, og 2,6 mill. kr på gruppevis nedskrivingar. Rekneskapsmessig tapskostnad i 2017 er om lag 6,1 mill. kr, vesentleg høgare enn normalt i banken. Årsaka til den høge tapskostnaden er ei tapshending knytt til eit næringsengasjement. Prognosar frå Noregs Bank tyder på at gjennomsnittleg tap på utlån og garantiar dei nærmaste 3 åra med noverande risikonivå vil ligge rundt 0,2% av samla utlån for norske bankar.

Det har vorte nytta eit risikoklassifiseringssystem for å lette styret si risikoovervaking. Resultatet av risikoklassifiseringsarbeidet i banken syner at 72% (69) av utlåna har låg risiko, 20% (21) normal risiko og 8% (10) høg risiko. Tal pr. 31.12.2016 i parentes. Utviklinga i risikosamsetjinga har med andre ord vore positiv i 2017. Nytt risikoklassifiseringssystem utarbeidd i samarbeid med andre Eika-bankar vart innført i 2015. Systemet byggjer på statistiske modellar som reknar ut sannsynet for misleghald. Tapsutsette engasjement og alle engasjement over ein viss storleik vert vurdert særskild. Alt dette er grunnlaget for nedskrivingane styret har gjort i løpet av året.

Banken har formidla bustadlån for i alt 621,8 mill. kr i Eika Boligkreditt AS. Dette er lån innanfor 60% av panteverdi og har såleis låg risiko. Om lag 34% av personkundelåna i banken er overførte til Eika Boligkreditt AS, mot 31% året før.

I 2017 har banken revidert kredittpolicy og vedteke retningslinjer for forbrukslån i tråd med krav fra Finanstilsynet. Kreditthandboka skal reviderast i 2018.

Likviditetsrisikoen

Likviditetsrisikoen er også eit vesentleg risikoområde i banken, og gjeld den risikoen som banken har for å ikkje ha tilstrekkelege likvidar ved forfall av skyldnader. Valle Sparebank skal ha ein låg likviditetsrisiko.

Balansen mellom innskots- og utlånsvolum avgjer behovet for å låne inn frå pengemarknaden. Valle Sparebank har i løpet av 2017 hatt ei noko fallande innskotsdekning, det vil seie innskot i prosent av utlån. Innskotsdekninga var ved utgangen av året 86,6% mot 87,6% året før. Internt minimumskrav er fastsett til 85%. Innlånsbehov utover kundeinnskota er dekka opp med lån frå Kredittforeningen for Sparebankar og obligasjonslån.

Innskot og lånerettar i Noregs Bank, trekkrettar i DNB utgjer saman med obligasjonsporteføljen den vesentlege delen av likviditetsbufferen. Pr. 31.12.2017 utgjorde trekkrettane i DNB 60 mill. kr. Det var pantsett verdipapir i Noregs Bank med ein samla låneverdi på 55,3 mill. kr. Samla obligasjonsportefølje og likvide rentefond utgjer på same tid 121,0 mill. kr. Innskot i Noregs Bank utgjer 22,7 mill. kr.

LCR (liquidity coverage ratio) er 181 pr. 31.12.2017, mot 122 på same tidspunkt året før. Minimumskravet er no 100.

Den generelle likviditetsrisikoen er om lag uendra i løpet av året. Innlånskostnadene for bankane har vore relativt stabile i 2017.

Styret har som tidlegare år revidert likviditetspolicyen, særleg med vekt på tilpassing til nye krav på likviditetsområdet.

Status på likviditetsområdet vert rapportert til styret kvartalsvis i høve til gjeldande krav og rammer i likviditetspolicyen. Likviditetsrisikoen har vore låg heile året, i tråd med bankens risikopolity.

Eika Boligkreditt vert framleis vurdert som eit viktig verktøy som kan avlaste banken sitt eksterne fundingbehov og gjere banken konkurransedyktig i kampen om personkundelån. Det er klargjort ein utlånsportefølje som kan flyttast til Eika Boligkreditt for raskt å få tilgong til likviditet i ein krisesituasjon.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risikoen banken er utsett for som konsekvens av strategiske val. Måloppnåinga i høve til økonomiske måltal i strategiplanen har berre delvis vore tilfredsstillande i 2017. Det er gjennomført ei marknadsundersøking som syner at Valle Sparebank har svært nøgde og lojale kundar. Satsinga i Kristiansand og Vennesla har medført tilvekst av nye kundar i ei tid med fallande folketal i Valle kommune.

For å sikre eige sjølvstende har banken vald å vere medeigar av Eika–Gruppen AS. Valle Sparebank sin eigardel utgjer 0,41% av selskapet. Eika Gruppen AS syter for utføring av ein del fellesoppgåver og gjev banken tilgong til å selje ei rekkje finansielle produkt. I tillegg har eigarskapet gjeve avkastning i form av eit årleg utbytte. Eika–Gruppen AS er også eit viktig talerør for små sparebankar når det gjeld å påverke framtidige rammevilkår.

Tidleg i 2018 sa 11 bankar opp alle avtalane med Eika Gruppen og dotterselskapa. Årsaka til oppseilinga er usemje om m.a. styringsmodell i alliansen, IT-strategi og kostnadsutvikling. Dei elleve bankane uttrykkjer samstundes at dei ynskjer å halde fram som alliansebankar, men at det vil krevje kursendring på dei nemnde områda. Oppseilinga inneber ein risiko for ei svekking av alliansesamarbeidet. For Valle Sparebank er det avgjerande med eit sterkt banksamarbeid, samstundes som at momenta dei 11 bankane grunngjev oppseilinga med er utfordringar Valle Sparebank kjenner seg godt att i. Valle Sparebank ynskjer å bidrage til at alle dei 69 alliansebankane framleis skal vere med i Eika Alliansen framover.

Risikoen for at ikkje banken har tilstrekkeleg og rett kompetanse for framtida er eit område styret har fokus på. Valle Sparebank har difor prioritert vidareutdanning og intern opplæring i fleire år. Banken har ein kompetanseplan som skal reviderast årleg. Kompetanseplanen set mål for kompetansenivået i banken og inneheld prioriterte tiltak for å nå måla. Mellom anna er det sett krav om at alle kunderådgjevarane i banken skal vere autoriserte som finansielle rådgjevarar (AFR) og sertifiserte som forsikringsrådgjevarar (GOS). Ikkje mange bankar kan syne til tilsvarande tal når ein tek omsyn til bankens storleik.

Styret vedtok ny strategiplan i mars 2017.

Aksjekurs og valutarisiko

Banken har i dag ingen portefølje av verdipapir for å utnytte svingingar i marknaden. Banken driv ingen handel med derivat eller valuta. Valle Sparebank er eigen valutabank ved kjøp og sal av valuta til kundar. Omsetjinga av valuta er lita, og risikoen for kurstab er dermed også låg.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er i hovudsak risikoen for tap knytt til den daglege drifta av banken. Svikt i datakommunikasjon, system og rutinar er døme på tapshendingar. Feil kan også oppstå på grunn av manglande kontrollar, kompetancesvikt, menneskeleg svikt og manglande oppfølging av lover og forskrifter.

Operasjonell risiko, inkludert rapportering av potensielle tapshendingar, vert rapport kvartalsvis til styret.

Internkontrollen i banken er ein viktig reiskap til å kartleggje og forbetra dette risikoområdet. Styret har årleg gjennomgang av internkontrollen.

Internkontroll

Banken har med utgangspunkt i forskrifter om internkontroll hatt gjennomgang av alle vesentlege risikoområde i banken. Internkontrollen vert stadfesta av ekstern revisor.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital	(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		26 (1), 27, 28 og 29	
herav: instrumenttype 1			
herav: instrumenttype 2			
herav: instrumenttype 3			
Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	202.373,00	26 (1) (c)	
Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)	
Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
Minoritetsinteresser		84	
Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte		26 (2)	
Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	202.373,00	Sum rad 1 t.o.m. 5a	

Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105	
Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37	
Tomt felt i EØS			
Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38	
Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)	
Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15–7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159	
Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)	
Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittdverdighet		33 (1) (b) og (c)	
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)	-1.522,00	36 (1) (e) og 41	
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42	
Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44	
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-21.402,00	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
Tomt felt i EØS			
Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)	
herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
herav: verdipapiriseringssposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)	
herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
Tomt felt i EØS			

Pilar III
Valle Sparebank

Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)	
herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)	
herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
Tomt felt i EØS			
herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)	
Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)	
Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b	
Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinst og tap			
herav: filter for urealisert tap 1			
herav: filter for urealisert tap 2			
herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468	
herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468	
Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
herav: ...			
Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)	
Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-22.924,00	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
Ren kjernekapital	179.449,00	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	

Annен godkjent kjernekapital: Instrumenter			
Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		51 og 52	
herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard			
Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)	
Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86	
herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
Annен godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 30, 33 og 34	

Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57	
Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58	
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79	
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79	
Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c	
Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp) herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp) herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag herav: filter for urealisert tap herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp) herav: ...			
Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)	
Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
Annen godkjent kjernekapital	-	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
Kjernekapital	179.449,00	Sum rad 29 og rad 44	
Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger			
Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		62 og 63	
Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)	
Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88	
herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)	
Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	

Pilar III
Valle Sparebank

Tilleggskapital: Regulatoriske justeringer			
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67	
Beholdning av tilleggskapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68	
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79	
herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser			
herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser			
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79	
Justeringer i tilleggskapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c	
Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggskapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468	
herav: filter for urealisert tap			
herav: filter for urealisert gevinst		468	
herav:...			
Sum regulatoriske justeringer i tilleggskapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56	
Tilleggskapital	-	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus	
Ansvarlig kapital	179.449,00	Sum rad 45 og rad 58	
Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)	
herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)	
herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital			
Beregningsgrunnlag	826.293,00		
Kapitaldekning og buffere			
Ren kjernekapitaldekning	21,72 %	92 (2) (a)	
Kjernekapitaldekning	21,72 %	92 (2) (b)	
Kapitaldekning	21,72 %	92 (2) (c)	
Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	12,00 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
herav: bevaringsbuffer	2,50 %		
herav: motsyklisk buffer	2 %		
herav: systemriskobuffer	3,00 %		
herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131	
Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	17,22 %	CRD 128	

Ikke relevant etter EØS-regler			
Ikke relevant etter EØS-regler			
Ikke relevant etter EØS-regler			
Kapitaldekning og buffere			
Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
Tomt felt i EØS			
Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen			
Generelle kreditrisikoreserver		62	
Grense for medregning av generelle kreditrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	